

ที่ กษ 0303/๖๑๙๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10200

๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการชลประทานนครพนม เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตร ฉบับลงวันที่ 20 ตุลาคม 2503 และฉบับลงวันที่
29 สิงหาคม 2505 และสำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่
12 กรกฎาคม 2539
2. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ 42 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485
3. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการชลประทานนครพนม
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.
พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้าย
กฎกระทรวง จำนวนฉบับละ 100 ชุด

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานนอกภาคเกษตรกรรม
เพิ่มมากขึ้น ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่ และเพื่อให้การใช้น้ำ
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน
และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคต
สมควรกำหนดทางน้ำชลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตร ฉบับลงวันที่ 20 ตุลาคม 2503
และฉบับลงวันที่ 29 สิงหาคม 2505 และประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ 12 กรกฎาคม
2539 กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข 1 เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน โดยออกเป็นกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามความในมาตรา 8 (1) แห่งพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ 4)
พ.ศ. 2518 จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวง จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

1. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยเชียงยืน เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

/ 2. ร่างกฎกระทรวง ...

2. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยศรีคุณ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

3. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยหินชะแนน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

บันทึกวิเคราะห์สรุป

(1) เรื่องเดิม

เนื่องจากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจการโรงงาน การประปา หรือกิจการอื่นที่มีใช้การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักก็มีปริมาณลดลง การเก็บค่าชลประทานจะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้ โดยต้องแสดงแผนที่แนวเขตให้ชัดเจน

(2) เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

2.1 พิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎกระทรวง

2.2 เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485

(3) ความเร่งด่วนของเรื่อง ถ้าดำเนินการได้รวดเร็ว จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนองนโยบายของรัฐในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัด และถูกวิธี

(4) สาระสำคัญของเรื่อง

4.1 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำ และเพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน จึงสมควรกำหนดให้ทางน้ำชลประทานดังกล่าวเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณโดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

4.2 การใช้น้ำนอกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรวัดน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้

ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ 42 (พ.ศ. 2540) กำหนดอัตราค่าชลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข 2

4.3 ปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำ ปริมาณการใช้น้ำ และพื้นที่ได้รับประโยชน์มีดังนี้

- อ่างเก็บน้ำห้วยเชียงยืน ปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำเท่ากับ 0.344 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีสำนักงานประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรมขออนุญาตใช้น้ำ มีแต่การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ 0.015 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ 600 ไร่

- อ่างเก็บน้ำห้วยศรีคุณ ปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำเท่ากับ 2.312 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีสำนักงานประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรมขออนุญาตใช้น้ำ มีแต่การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ 0.600 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ 2,000 ไร่

- อ่างเก็บน้ำห้วยหินชะแนน ปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำเท่ากับ 2.400 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีสำนักงานประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรมขออนุญาตใช้น้ำ มีแต่การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ 0.650 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ 1,800 ไร่

- จากปริมาณการใช้น้ำในอ่างเก็บน้ำทั้ง 3 แห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่ขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 42 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485
- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. 2545

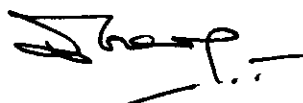
- (5) ประเด็นของปัญหาที่ต้องการให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา
เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้
- (6) ความเห็นชอบจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
ไม่มี เนื่องจากเป็นการบังคับใช้เฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น
- (7) ในกรณีที่มีกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งใด ๆ กำหนดให้ต้องมีการวิเคราะห์
หรือศึกษาในเรื่องนั้นก่อนดำเนินการ ให้เสนอรายงานการวิเคราะห์หรือการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำผลสรุป
เสนอมาด้วย
ไม่มี เนื่องจากเป็นการดำเนินการเฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น
- (8) ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ และที่มาแห่งเงินค่าใช้จ่าย
ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินการจัดพิมพ์แผนที่ท้ายกฎกระทรวง ใช้งบประมาณ
เงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน
- (9) รายละเอียดที่ประสงค์จะให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ความเห็นชอบหรือมีมติ โดยให้
ระบุให้ชัดเจน และแยกเป็นข้อ ๆ ให้ครบถ้วน
เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎกระทรวง จำนวน 3 ฉบับ คือ
1. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยเชียงยืน เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (ในท้องที่ตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม)
 2. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยศรีคุณ เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (ในท้องที่ตำบลนาแก อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม)
 3. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยหินชะแนน เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากศูนย์กลางเขื่อนดินบ้านห้วยไหล่ ในท้องที่ตำบลมหาชัย
ตรงขึ้นไปตามห้วยหินชะแนนด้านเหนือ น้ำ มีระยะห่างจากศูนย์กลางเขื่อนดินประมาณ 2.100 กิโลเมตร
ในท้องที่ตำบลมหาชัย อำเภอปากปลา จังหวัดนครพนม)
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามที่กรมชลประทานเสนอ จึงขอส่ง
ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการชลประทานนครพนม เป็นทางน้ำชลประทาน

/ ที่จะเรียกเก็บ ...

ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. จำนวน 3 ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด
บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวนฉบับละ 100 ชุด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข 3

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

กองกฎหมายและที่ดิน

โทร./โทรสาร 0-2241-2626